

GEWONE ZITTING 2016-2017

15 MEI 2017

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
PARLEMENT**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de invoering van
betalingsfaciliteiten voor de
jaarabonnementen van de Maatschappij
voor het Intercommunaal Vervoer te
Brussel (MIVB)**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Infrastructuur

door de heer Sevket TEMIZ (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: de heren Ridouane Chahid, Marc-Jean Ghyssele, Jamal Ikazban, Hasan Koyuncu, Sevket Temiz, Boris Dilliès, mev. Anne-Charlotte d'Ursel, de heren Marc Loewenstein, Pierre Kompany, mev. Céline Delforge, mev. Carla Dejonghe, de heren Paul Delva, Bruno De Lille.

Plaatsvervangers: de heer Gaëtan Van Goidsenhoven, mev. Annemie Maes.

Andere leden: de heren Emmanuel De Bock, Youssef Handichi.

Zie:

Stuk van het Parlement:

A-416/1 – 2016/2017: Voorstel van resolutie.

SESSION ORDINAIRE 2016-2017

15 MAI 2017

**PARLEMENT DE LA RÉGION DE
BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**relative à la mise en œuvre de
facilités de paiement pour les formules
d'abonnements annuels émis par la
Société des Transports Intercommunaux
de Bruxelles (STIB)**

RAPPORT

fait au nom de la commission
de l'Infrastructure

par M. Sevket TEMIZ (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs: MM. Ridouane Chahid, Marc-Jean Ghyssele, Jamal Ikazban, Hasan Koyuncu, Sevket Temiz, Boris Dilliès, Mme Anne-Charlotte d'Ursel, MM. Marc Loewenstein, Pierre Kompany, Mmes Céline Delforge, Carla Dejonghe, MM. Paul Delva, Bruno De Lille.

Membres suppléants: M. Gaëtan Van Goidsenhoven, Mme Annemie Maes.

Autres membres: MM. Emmanuel De Bock, Youssef Handichi.

Voir:

Document du Parlement :

A-416/1 – 2016/2017 : Proposition de résolution.

I. Inleidende uiteenzetting van de heer Ridouane Chahid, eerste mede-indiener van het voorstel van resolutie

De heer Ridouane Chahid licht toe dat dit voorstel beoogt de maandelijks betaling van de jaarabonnementen van de MIVB mogelijk te maken, zodat de gezinnen die dat wensen dergelijke uitgaven in de tijd kunnen spreiden, en tegelijk gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.

Voor het overige, verwijst de volksvertegenwoordiger naar de toelichting bij zijn voorstel van resolutie (cf. doc. nr. A-416/1 – 2016/2017).

II. Algemene bespreking

Mevrouw Anne-Charlotte d'Ursel vindt dat het voorstel inderdaad de mogelijkheid biedt een antwoord te geven aan de vele gebruikers die moeilijkheden hebben om hun jaarabonnement te betalen.

De spreekster herinnert eraan dat zij in juni 2015 samen met mevrouw Céline Delforge een gelijkaardig voorstel van resolutie heeft ingediend, dat de meerderheid niet heeft willen steunen.

Dit voorstel van resolutie houdt rekening met de moeilijkheden van een aantal MIVB-gebruikers, wat een goede zaak is. Waarom de gelegenheid dan niet te baat nemen om tevens de invoering van een direct van bij de inschrijving geldend meermaandenabonnement aan te moedigen, en tevens te bepalen dat de tariefformule zo wordt gewijzigd dat ze daartoe aanspoort in vergelijking met de huidige formule, die verplicht een maandabonnement meermaals te verlengen? Er bestaan immers verschillende categorieën gebruikers die slechts enkele maanden per jaar in het Gewest wonen wegens hun sociaal-professionele status. Men denke maar aan categorieën actieve personen zoals personen die werken bij privébedrijven of internationale instellingen tijdens periodes van verscheidene maanden, maar minder dan een jaar. Daarbij komen de stagiairs, de universitaire onderzoekers, of de gepensioneerden die niet altijd in België wonen, maar er verscheidene maanden per jaar verblijven.

De opstellers van dit voorstel benadrukken de sociale aard van dit voorstel, dat beoogt de betalingen te spreiden; maar sociaal zijn houdt niet enkel in dat rekening wordt gehouden met de kostprijs van de abonnementen, maar ook met de noden van de gebruikers.

De MR vraagt zich overigens af welke financiële impact de invoering van dergelijke maatregel heeft op de MIVB, met name inzake het risico dat er niet betaald wordt of het aantal potentiële klanten dat gebruik kan maken van

I. Exposé introductif de M. Ridouane Chahid, premier coauteur de la proposition de résolution

M. Ridouane Chahid explique que cette proposition vise à permettre la mensualisation du prix des abonnements annuels de la STIB, afin de permettre aux ménages qui le souhaitent d'étaler ce type de dépense dans le temps, tout en bénéficiant de l'usage des transports en commun.

Pour le surplus, le député se réfère aux développements de sa proposition de résolution (cf. doc. N° A-416/1 – 2016/2017).

II. Discussion générale

Mme Anne-Charlotte d'Ursel estime que cette proposition permet effectivement de répondre à de nombreux usagers ayant des difficultés de s'acquitter des montants liés à l'abonnement annuel.

L'oratrice rappelle qu'elle avait déposé, en juin 2015, avec Mme Céline Delforge, une proposition de résolution similaire, et à laquelle la majorité n'avait pas daigné apporter son soutien.

Cette proposition de résolution prend en compte les difficultés d'une série d'usagers de la STIB, ce qui est une bonne chose. Mais pourquoi ne pas en profiter pour également encourager l'introduction d'une possibilité de souscrire à un abonnement mensuel cumulable en une fois dès la souscription, et d'autre part de prévoir qu'au niveau du tarif, la formule soit modulée de façon incitative vis-à-vis de la formule actuelle qui oblige à cumuler en plusieurs fois un abonnement mensuel ? En effet, il existe différentes catégories d'usagers qui n'habitent la Région que quelques mois par an du fait de leur statut socio-professionnel. On peut songer à des catégories d'actifs comme des personnes qui travaillent auprès d'entreprises privées ou d'institutions internationales pour des périodes de plusieurs mois, mais inférieures à un an. S'ajoutent à ceux-ci des stagiaires, des chercheurs universitaires, ou encore des retraités ne vivant pas de façon permanente en Belgique mais y séjournant plusieurs mois par an.

Les auteurs de cette proposition évoquent le caractère social de leur proposition qui vise à échelonner les paiements, mais être social ne consiste pas uniquement à prendre en compte les coûts des abonnements, mais également les besoins des usagers.

Du reste, le MR s'interroge quant à l'impact financier pour la STIB d'introduire une telle mesure, notamment en ce qui concerne le risque de défaut de paiement ou encore le nombre d'usagers potentiels pouvant recourir à une telle

dergelijke maatregel. Hebben de leden van de meerderheid die dit voorstel van resolutie indienen een idee van de reikwijdte van een dergelijke maatregel?

Kortom, de MR-fractie zal steun verlenen aan dit voorstel van resolutie dat in de goede richting gaat, maar het mogelijk had kunnen maken om andere abonnementen in te voeren en aldus tegemoet te komen aan specifieke noden van de bevolking.

Het verheugt de heer Pierre Kompany deze resolutie te kunnen verdedigen en goedkeuren, want ze beoogt de toegankelijkheid van het openbaar vervoer te verhogen voor alle gebruikers. Het idee om de gebruikers de mogelijkheid te bieden om een jaarabonnement maandelijks te betalen is eenvoudig te verwezenlijken en kost de overheden niets. De maatregel speelt geheel ten voordele van de gebruikers, omdat hij rekening houdt met hun sociaal economische situatie en een keuze biedt op grond van hun persoonlijke beperkingen. Deze resolutie beoogt enkel het leven van de gebruikers te vergemakkelijken, zowel de Brusselaars als de pendelaars.

Naast die maatregel, blijft waakzaamheid geboden inzake onze prioriteiten op het vlak van openbaar vervoer, te weten de kwaliteit van het aanbod, het comfort en de veiligheid van de klanten, maar ook de frequentie van de voertuigen, het netwerk, alsook gematigde, aantrekkelijke en voor iedereen betaalbare tarieven.

Mevrouw Céline Delforge herinnert tevens aan het feit dat zij een gelijkaardige tekst heeft medeondertekend, samen met mevrouw d'Ursel, en dat zij samen met deze laatste met ongeduld wachtte op het indienen van het voorstel van de meerderheid. De Ecolo- en Groen-fracties wensen een amendement in te dienen ter aanvulling van het verzoekende gedeelte, teneinde de collectieve geest te laten primeren. Haar collega Bruno de Lille zal dat amendement voorstellen bij de bespreking van de tekst.

De heer Marc Loewenstein kan als medeondertekenaar van het voorstel enkel akkoord gaan met de uitlatingen van zijn collega's. Hij benadrukt de positieve gevolgen voor de gezinnen. Maar zoals mevrouw d'Ursel zelf in herinnering heeft gebracht, moet overlapping met de bestaande vervoerbiljetten vermeden worden: een maandabonnement kost 49 euro, terwijl een jaarabonnement op 499 euro komt, dat is 41,60 euro per maand. Het kan niet dat iemand drie maandbedragen betaalt en dan stopt met betalen. Het kan ook niet dat personen met slechte intenties die mogelijkheid gebruiken om niet te betalen.

mesure. Les membres de la majorité qui déposent cette proposition de résolution ont-ils une idée de la portée d'une telle mesure ?

Pour conclure, le groupe MR soutiendra cette proposition de résolution qui va dans le bon sens, mais aurait pu permettre d'introduire d'autres formules d'abonnement afin de répondre à des besoins spécifiques de la population.

M. Pierre Kompany se réjouit de défendre et de voter cette résolution qui vise à améliorer l'accessibilité aux transports en commun à tous les usagers. L'idée de permettre aux usagers de payer mensuellement leur abonnement annuel est simple à mettre en œuvre et ne coûte rien aux pouvoirs publics. Cette mesure est entièrement à l'avantage des usagers parce qu'elle tient compte de leur réalité socio-économique et relève d'un choix en fonction de ses contraintes personnelles. Cette résolution vise uniquement de faciliter la vie des usagers, qu'ils soient Bruxellois ou navetteurs.

A côté de cette mesure, il faut continuer à être vigilant à ce qui relève de nos priorités en matière de transports publics, à savoir la qualité de l'offre, le confort et la sécurité des usagers mais aussi la fréquence des véhicules, le maillage, ainsi qu'une tarification modérée, attractive et accessible pour tous et toutes.

Mme Céline Delforge rappelle également qu'elle avait cosigné un texte similaire avec Mme d'Ursel, et, avec cette dernière, elle attendait avec impatience le dépôt de la proposition de la majorité. Les groupes Ecolo et Groen souhaitent déposer un amendement visant à compléter le dispositif, afin de faire primer l'esprit collectif. Son collègue Bruno De Lille présentera cet amendement dans le cadre de la discussion du texte.

M. Marc Loewenstein, en tant que cosignataire de la proposition, ne peut que marquer son accord avec les propos tenus par ses collègues. Il souligne les conséquences positives qui s'ensuivront pour les ménages. Mais, comme l'a rappelé Mme d'Ursel, il faudrait éviter la concurrence avec les titres de transport mensuels existants : un abonnement mensuel coûte 49 euros alors que l'abonnement annuel revient à 499 euros, soit 41,60 euros par mois. Il ne faudrait pas que quelqu'un paie trois mensualités et puis s'arrête de payer. Il ne faudrait pas que des personnes mal intentionnées puissent utiliser cette possibilité pour pouvoir resquiller.

III. Bespreking van de consideransen en de streepjes van het verzoekend gedeelte

Consideransen

De consideransen lokken geen enkele commentaar uit.

Stemming

De consideransen worden aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

Verzoekend gedeelte

Het eerste streepje van het verzoekend gedeelte lukt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Het eerste streepje van het verzoekend gedeelte wordt aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

Amendement nr. 1

De heer Bruno De Lille dient samen met mevrouw Céline Delforge een amendement in teneinde personen ouder dan 65 die vervoerbewijzen per eenheid aankopen de mogelijkheid te bieden automatisch een abonnement 65+ te krijgen zodra het aantal tijdens een jaar gekochte eenheden het bedrag bereikt van het jaarabonnement voor hun leeftijdscategorie. De MIVB zou helemaal niets verliezen, en de oudere zou daar baat bij hebben. Men zou moeten onderzoeken of het gebruik van de MOBIB-kaart dat technologisch mogelijk maakt.

De heer Ridouane Chahid stemt in met dat amendement.

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven vraagt zich af hoe men zal bewijzen dat het totaal aantal apart gekochte biljetten wel degelijk door dezelfde persoon werd gekocht.

De heer Bruno De Lille antwoordt dat zulks enkel zou werken met een MOBIB-kaart op naam. Men kan dus zeer makkelijk zien of eenzelfde persoon meermaals voor aparte verplaatsingen betaalt; aan die persoon zou automatisch een abonnement kunnen toegekend worden.

Mevrouw Anne-Charlotte d'Ursel vraagt of de gegevens op de persoonlijke MOBIB-kaart meer dan zes maanden geldig zijn.

De heer Ridouane Chahid verzekert haar dat dit het geval is.

III. Discussion des considérants et des tirets du dispositif

Considérants

Les considérants ne suscitent aucun commentaire.

Vote

Les considérants sont adoptés à l'unanimité des 14 membres présents.

Dispositif

Le 1er tiret du dispositif ne suscite aucun commentaire.

Vote

Le 1er tiret du dispositif est adopté à l'unanimité des 14 membres présents.

Amendement n° 1

M. Bruno De Lille dépose, avec Mme Céline Delforge, un amendement visant à permettre aux personnes de plus de 65 ans qui paient des titres de transport à l'unité, de se voir attribuer automatiquement un abonnement 65+ dès que le nombre de voyages achetés, au cours d'une année, atteint le montant de l'abonnement annuel pour leur catégorie d'âge. La STIB n'y perdrait rien du tout, et la personne âgée s'y retrouverait. Il faudrait voir si, du point de vue technologique, l'utilisation de la carte MOBIB permettrait de faire cela.

M. Ridouane Chahid marque son accord sur cet amendement.

M. Gaëtan Van Goidsenhoven se demande comment prouver que le total des voyages à l'unité a bien été acheté par la même personne.

M. Bruno De Lille lui répond que cela ne fonctionnerait que sur une carte MOBIB nominative. On peut donc voir très facilement que si une même personne achète plus d'un certain nombre de titres à l'unité, elle pourrait se voir attribuer automatiquement un abonnement.

Mme Anne-Charlotte d'Ursel demande si les données reprises sur la carte MOBIB personnelle seront valables plus de six mois.

M. Ridouane Chahid le lui assure.

Stemming

Amendement nr. 1, teneinde een tweede streepje toe te voegen aan het verzoekend gedeelte, wordt aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

IV. Stemming over het geheel van het voorstel van resolutie

Het aldus geamendeerde voorstel van resolutie wordt in zijn geheel aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

- Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur,

Sevket TEMIZ

De Voorzitter,

Boris DILLIÈS

Vote

L'amendement n° 1, visant à ajouter un deuxième tiret au dispositif, est adopté à l'unanimité des 14 membres présents.

IV. Vote sur l'ensemble de la proposition de résolution

La proposition de résolution dans son ensemble, telle qu'amendée, est adoptée à l'unanimité des 15 membres présents.

- Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.

Le Rapporteur,

Sevket TEMIZ

Le Président,

Boris DILLIÈS

V. Tekst aangenomen door de commissie

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Gelet op de ordonnantie van 22 november 1990 betreffende de organisatie van het openbaar vervoer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gewijzigd door de ordonnanties van 19 juli 2006, van 19 april 2007 en van 6 maart 2008 ;

Gelet op de beheersovereenkomst die de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de Maatschappij voor het Intercommuniaal Vervoer te Brussel op 13 maart 2013 hebben gesloten ;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 juni 2016 houdende wijziging van de prijzen voor het vervoer van reizigers op het net van het stads- en streekvervoer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ;

Overwegende de noodzaak om de betalingsregels voor de klassieke jaarabbonnementen aan te passen aan de koopkracht van grote gebruikerscategorieën;

Overwegende dat de huidige betalingsregels geen mogelijkheid bieden om de kosten in de tijd te spreiden en dat die kosten moeilijk te dragen kunnen zijn voor huishoudens, zeker aan het begin van het nieuwe schooljaar voor de personen die tegelijk met hun jaarabbonnementen ook de schoolabbonnementen van hun kinderen moeten betalen ;

Overwegende dat de invoering van een mogelijkheid om het bedrag van een jaarabbonnement op maandbasis en zonder extra kosten te betalen voor vele huishoudens het beheer van de gezinsfinanciën zou verlichten ;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, in overleg met de MIVB :

- ervoor te ijveren dat, voor de klanten die het wensen, de mogelijkheid wordt ingevoerd om het bedrag van de jaarabbonnementen op maandbasis en zonder extra kosten te betalen;
- te bestuderen of de mogelijkheid kan ingevoerd worden om klanten die ouder zijn dan 65 jaar automatisch een jaarabbonnement te bezorgen als zij in de loop van het jaar – door het aankopen van meerrittenkaarten – meer zouden betalen dan de kostprijs van het abonnement voor hun leeftijdscategorie.

V. Texte adopté par la commission

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 22 novembre 1990 relative à l'organisation des transports en commun dans la Région de Bruxelles-Capitale, modifiée par les ordonnances des 19 juillet 2006, 19 avril 2007 et 6 mars 2008 ;

Vu le contrat de gestion conclu le 13 mars 2013 entre le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et la Société des Transports Intercommunaux de Bruxelles ;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 juin 2016 portant modification des prix du transport des voyageurs sur le réseau des transports urbains et régionaux de la Région de Bruxelles-Capitale ;

Considérant la nécessité d'adapter les modalités de paiement pour les formules classiques d'abonnements annuels à la situation que connaissent d'importantes catégories d'usagers du fait de leur pouvoir d'achat ;

Considérant que les modalités de paiement actuelles ne permettent pas un échelonnement dans le temps et que ce coût pour les ménages peut être difficile à supporter, notamment en période de rentrée scolaire pour ceux qui cumulent leurs abonnements annuels avec les abonnements scolaires de leurs enfants ;

Considérant que l'introduction d'une possibilité de s'acquitter du montant de souscription pour les abonnements annuels sur une base mensuelle et sans frais complémentaires soulagerait la gestion des finances familiales des ménages ;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, en concertation avec la STIB :

- d'encourager l'introduction d'une possibilité, pour les clients qui le souhaitent, de s'acquitter du montant des abonnements annuels sur une base mensuelle et sans frais supplémentaires.
- d'étudier la faisabilité de rendre automatique l'attribution de l'abonnement annuel 65+ si, au cours de l'année, le montant des cartes de plusieurs voyages achetées atteint le montant de l'abonnement annuel pour leur catégorie d'âge.

VI. Amendement

Nr. 1 (van de heer Bruno DE LILLE en mevrouw Céline DELFORGE)

Verzoekend gedeelte

Een 2de streepje toe te voegen, luidend als volgt:

“

- *te bestuderen of de mogelijkheid kan ingevoerd worden om klanten die ouder zijn dan 65 jaar automatisch een jaarabonnement te bezorgen als zij in de loop van het jaar – door het aankopen van meerrittenkaarten – meer zouden betalen dan de kostprijs van het abonnement voor hun leeftijdscategorie.”.*

VERANTWOORDING

Zal tijdens de vergadering worden gegeven.

VI. Amendement

N° 1 (de M. Bruno DE LILLE et Mme Céline DELFORGE)

Dispositif

Ajouter un 2e tiret rédigé comme suit :

«

- *d'étudier la faisabilité de rendre automatique l'attribution de l'abonnement annuel 65+ si, au cours de l'année, le montant des cartes de plusieurs voyages achetées atteint le montant de l'abonnement annuel pour leur catégorie d'âge. ».*

JUSTIFICATION

Sera donnée en séance.